

NUSSBAUMER

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

7. oktoober 2010*

Kohtuasjas C-224/09,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Tribunale di Bolzano (Itaalia) 2. veebruari 2009. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 19. juunil 2009, kriminaalasjas, milles süüdistatav on

Martha Nussbaumer

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja esimees E. Levits, kohtunikud J.-J. Kasel (ettekandja) ja M. Safjan,

kohtujurist: J. Mazák,
kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

arvestades kirjalikus menetluses ja 1. juuli 2010. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* F. Arena,
- Iirimaa, esindaja: D. O’Hagan, keda abistas A. Collins, SC,
- Austria valitsus, esindaja: C. Pesendorfer,
- Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: *barrister* A. Howard,
- Euroopa Komisjon, esindajad: G. Rozet ja L. Pignataro-Nolin,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- ¹ Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 24. juuni 1992. aasta direktiivi 92/57/EMÜ tööohutuse ja -tervishoiu miinimumnõuete rakendamise kohta ajutistel või liikuvatel ehitustööplatsidel (kaheksas üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses) (EÜT L 245, lk 6; ELT erivaljaanne 05/02, lk 71, parandus EÜT 1993, L 41, lk 50) tõlgendamist.
- ² See taotlus esitati kriminaalmenetluses M. Nussbaumeri vastu, keda süüdistatakse ajutistel või liikuvatel ehitustööplatsidel ohutuse eest vastutava kliendi või projekti-juhi kohustuste rikkumises.

Õiguslik raamistik

Liidu õigusnormid

- 3 Direktiivi 92/57 artikkel 3 „Koordinaatorite määramine. Ohutuse ja tervisekaitse kava. Eelteatamine” sätestab:

„1. Klient või projektijuht määrab igale ehitustööplatsile, kus on rohkem kui üks tööettevõtja, ühe [...] ohutuse ja tervishoiu küsimustega tegeleva koordinaatori või mitu sellist koordinaatorit.

2. Klient või projektijuht tagab, et enne ehitustööplatsi kasutuselevõtmist koostatakse ohutuse ja tervisekaitse kava vastavalt artikli 5 punktile b.

Liikmesriigid võivad pärast juhtkonna ja töötajatega konsulteerimist lubada erandeid esimese lõigu sätetest, kui tegu ei ole:

- tööga, millega kaasnevad II lisas loetletud konkreetsed ohud,

või

- tööga, mille puhul on vaja käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud eelteatamist.

3. Kui tegemist on ehitustööplatsiga:

- millele kavandatud tööd kestavad kauem kui 30 tööpäeva ja millel tegutseb samal ajal rohkem kui 20 töötajat,

või

- millele kavandatud töö maht ületab 500 inimtööpäeva,

edastab klient või projektijuht enne töö algust pädevatele asutustele III lisa kohaselt koostatud eelteate.

Eelteade peab olema ehitustööplatsil selgesti nähtav ja vajaduse korral tuleb seda ajakohastada.”

- 4 Nimetatud direktiivi artikkel 5 „Projekti ettevalmistamine: koordinaatorite ülesanded” sätestab:

„Projekti ettevalmistamise käigus ohutuse ja tervishoiu küsimustega tegelev koordinaator (tegelevad koordinaatorid), kes on määratud vastavalt artikli 3 lõikele 1, peab (peavad):

- a) koordineerima artikli 4 sätete kohaldamist;

- b) koostama või laskma koostada ohutuse ja tervisekaitse kava, milles esitatakse kõnealuse ehitustööplatsi suhtes kohaldatavad eeskirjad, võttes vajaduse korral arvesse kõnealusel platsil toimuvat tööstustegevust; kõnealune kava peab sisaldama erimeetmeid töö kohta, mis kuulub ühte või mitmesse II lisas sätestatud kategooriasse;

- c) koostama projekti iseloomustavate omaduste kohta kausta, mis sisaldaks ohutuse ja tervishoiu kohta asjaomast teavet, mida võiks edaspidiste tööde puhul arvesse võtta.”

- 5 Sama direktiivi artikkel 6 „Projekti teostamine: koordinaatorite ülesanded” sätestab:

„Projekti teostamise käigus ohutuse ja tervishoiu küsimustega tegelev koordinaator (tegelevad koordinaatorid), kes on määratud vastavalt artikli 3 lõikele 1, peab (peavad):

- a) koordineerima ohutuse ja ennetamise üldpõhimõtete kohaldamist:

- siis, kui otsustatakse tehnilisi ja/või organisatsioonilisi aspekte, et planeerida ülesandeid ja tööetappe, mis peavad toimuma samal ajal või üksteise järel,

- siis, kui hinnatakse sellise töö või tööetappide lõpetamisele kuluvat aega;

- b) koordineerima asjaomaste sätete rakendamist tagamaks, et töötajad ja, kui see on töötajate kaitseks vajalik, ka füüsilisest isikust ettevõtjad:

- rakendavad järjekindlalt artiklis 8 osutatud põhimõtteid,

- järgivad vajaduse korral artikli 5 punktis b osutatud ohutuse ja tervisekaitse kava;

- c) tegema või laskma teha artikli 5 punktis b osutatud ohutuse ja tervisekaitse kavas ja artikli 5 punktis c osutatud kaustas muudatusi, mis on vajalikud, et võtta arvesse töö kulgu ja toimunud muudatusi;

[...]”

- 6 Direktiivi 92/57 II lisa sisaldab selle direktiivi artikli 3 lõike 2 teise lõigu esimeses taandes osutatud selliste tööde mittetäielikku nimekirja, millega kaasneb konkreetne oht töötajate ohutusele ja tervisele.

Siseriiklikud õigusnormid

- 7 Direktiiv 92/57 võeti Itaalia õiguskorda üle 14. augusti 1996. aasta seadusandliku dekreediga nr 494 (*Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana*, edaspidi „*GURI*”, nr 223 regulaarne lisa, 23.9.1996), mida on muudetud 19. novembri 1999. aasta seadusandliku dekreediga nr 528 (*GURI* nr 13, 18.1.2000, lk 20) ja 10. septembri 2003. aasta seadusandliku dekreediga nr 276 (*GURI* nr 235 regulaarne lisa, 9.10.2003; edaspidi „seadusandlik dekreet nr 494/96”).
- 8 Seadusandlik dekreet nr 494/96 tunnistati 9. aprilli 2008. aasta seadusandliku dekreediga nr 81 (*GURI* nr 101 regulaarne lisa, 30.4.2008; edaspidi „seadusandlik dekreet nr 81/08”) kehtetuks. Viimase seadusandliku dekreeidi ajutisi ja liikuvaid ehitustööplatse käsitlevas IV osas, eelkõige selle artiklis 90 on kindlaks määratud kliendi või projektijuhti kohustused seoses nende ehitustööplatside ohutuse küsimustega tegelevate koordinaatoritega.

9 Seadusandliku dekreeedi nr 81/08 artikkel 90 sätestab:

„1. Klient või projektijuht järgib ehitustööde projekteerimise etapis ning eelkõige tehniliste valikute tegemisel, projekti teostamisel ja ehitustööplatsil tööde korraldamisel artiklis 15 osutatud üldisi ohutusmeetmeid ja -põhimõtteid. Selleks, et võimaldada erinevate samal ajal või üksteise järel teostatavate tööde ja tööetappide ohutut planeerimist, määrab klient või projektijuht projektis kindlaks nende tööde ja tööetappide kestvuse.

2. Klient või projektijuht hindab ehitustööde projekteerimise etapis artikli 91 lõike 1 punktides a ja b osutatud dokumente.

3. Ehitustööplatsidel, kus tegutseb enam kui üks ettevõtja, isegi kui nad ei tegutse üheaegselt, määrab klient, isegi kui ta on samal ajal ka töösid teostav ettevõtja või projekti läbi viiv projektijuht, projekti koordinaatori kohe, kui talle antakse tööde läbiviimise ülesanne.

4. Lõikes 3 osutatud juhul määrab klient või projektijuht enne kui talle antakse tööde läbiviimise ülesanne, tööde teostamise eest vastutava koordinaatori, kes vastab artiklis 98 osutatud tingimustele.

5. Lõikes 4 osutatud sätet kohaldatakse ka siis, kui ainsale tööettevõtjale, kellele oli tööde teostamine algselt usaldatud, lisandub tööde või töödest osa teostamiseks üks või mitu teist ettevõtjat.

[...]

11. Eratööde puhul ei kohaldata lõikes 3 osutatud sätet tööde suhtes, mille jaoks ei ole vaja ehitusluba taotleda. Igal juhul kohaldatakse artikli 92 lõike 2 sätteid.”

- 10 Seadusandliku dekreeedi nr 81/08 artikkel 91 määratleb projektikoordinaatori kohustused ning sätestab sisuliselt tööohutus- ja koordinatsioonikava koostamise.
- 11 Sama dekreeedi artikli 92 lõige 2, mis käsitleb koordinaatori kohustusi tööde teostamisel, on sõnastatud järgmiselt:

„Artikli 90 lõikes 5 osutatud juhul peab tööde teostamise eest vastutav koordinaator lisaks lõikes 1 osutatud kohustuste täitmisele koostama tööohutus- ja koordinatsioonikava ning valmistama ette artikli 91 lõike 1 punktides a ja b osutatud kausta.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 12 Bolzano (Itaalia) autonoomse provintsi töökaitsetalitus viis 20. juunil 2008 Merano kohaliku omavalitsuse territooriumil asuval ehitustööplatsil, kus taastati elumaja katust, mis asus 6–8 meetri kõrgusel, läbi kontrolli. Klient oli M. Nussbaumer. Ehitustööplatsil oli samaaegselt kohal kolm erinevat ettevõtjat, kes tagasid katuse äärel paikaldatud kaitsekäsi, materjalide tõstmiseks vajaliku kraana ja tööjõu olemasolu. Kohaldatava Itaalia õiguse alusel ei olnud ehitusloa taotlemine vajalik. Seevastu oli kõnealusele kohalikule omavalitsusele esitatud tööde alustamise eelteade.

- 13 Selle kontrolli käigus tekkis küsimus, kas käesoleval juhul ei oleks pidanud nii projekti ettevalmistamise etapis kui tööde teostamise etapis määrama ohutuse küsimustega tegeleva koordinaatori, nagu sätestavad nii direktiivi 92/57 artikli 3 lõige 1 kui ka seadusandliku dekreeedi nr 494/96 artikkel 3, ning seda sõltumata asjaolust, et seadusandliku dekreeedi nr 81/08 artikli 90 lõige 11 seda ei nõua.
- 14 Sellega seoses märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et vastavalt seadusandliku dekreeedi nr 81/08 artikli 90 lõigetele 3 ja 4 tuleb projekti ja tööde teostamise eest vastutav koordinaator määrata iga ehitustööplatsi puhul, kus tegutseb enam kui üks ettevõtja. Siiski ei kohaldata nimetatud artikli 90 lõike 11 alusel sama artikli lõike 3 sätteid eratööde suhtes, mille puhul ei ole ehitusluba vaja taotleda. Selle kohtu sõnul, eeldades, et eraehitustööplatsil teostatavad tööd on väiksema tähtsusega ja ohutud, ei tunnustanud siseriiklik seadusandja, et tööd, millele ei ole vaja ehitusluba taotleda, võivad samuti olla keerulised ja ohtlikud, millest tulenevalt võib olla projekti ettevalmistamiseks vajalik määrata koordinaator. Lisaks, kuna sama artikli lõige 4 osutab sellele sama artikli lõikele 3, on klient samuti vabastatud kohustusest määrata tööde teostamise koordinaator.
- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on seega kahtlused, kas Itaalia siseriikliku õigusega sätestatud erandid koordinaatori määramise kohustusest on kooskõlas direktiivi 92/57 artikli 3 lõikega 1.

- 16 Neil asjaoludel otsustas Tribunale di Bolzano menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas [...] direktiivi [92/57] artikli 3 sätetega on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid nagu [...] seadusandlik dekreet [nr 81/08], eelkõige selle artikli 90 lõikes 11 kehtestatud kord, mille puhul on tehtud erand kliendi või projektijuhi kohustusest määrata mitme ettevõtjaga ehitustööplatsil sama artikli punktis 3 ette nähtud projekti ettevalmistamise koordinaator eratöödeks, mille puhul ei ole nõutud ehitusluba, sõltumata tööde laadist ja konkreetsetest ohtudest, mis on loetletud direktiivi II lisas?

2. Kas [...] direktiivi [92/57] artikli 3 sätetega on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid nagu [...] seadusandlik dekreet [nr 81/08], eelkõige selle artikli 90 lõikes 11 kehtestatud kord osas, mis puudutab kliendi või projektijuhi kohustust määrata igal juhul koordinaator ehitustööplatsil tööde teostamise ajaks, sõltumata tööde laadist, seega ka eratööde puhul, mille jaoks ei tule taotleda ehitusluba, kuid mille puhul võivad esineda direktiivi II lisas nimetatud ohud?

3. Kas [...] seadusandliku dekreeidi [nr 81/08] artikli 90 lõikega 1 kehtestatud säte, on osas, milles sellega on ette nähtud tööde teostamise koordinaatori kohustus koostada ohutuskava vaid juhtudel, mil eratööde puhul, mille jaoks ei tule taotleda ehitusluba, lisanduvad esimesele tööettevõtjale, kellele oli tööde teostamine algselt usaldatud, tööde käigus teised ettevõtjad, vastuolus [...] direktiivi [92/57] artikliga 3, millega on igal juhul kehtestatud kohustus määrata projekti teostamise koordinaator, sõltumata tööde laadist, ja millega on välistatud erandi tegemine

kohustusest koostada ohutuse ja tervisekaitse kava, kui tegemist on töödega, millega kaasnevad direktiivi II lisas loetletud konkreetsed ohud?”

Eelotsuse küsimused

- 17 Sissejuhatuseks tuleb meenutada, et kuigi Euroopa Kohtul puudub õigus ELTL artikli 267 alusel algatatud menetluse raames otsustada siseriiklike õigusnormide kokkusobivuse üle liidu õigusega ning tõlgendada siseriiklikke õigus- ja haldusnorme, on ta siiski pädev esitama eelotsusetaotluse esitanud kohtule kõik liidu õiguse tõlgendamise juhtnöörid, mis võimaldavad viimasel hinnata nimetatud normide kokkusobivust tema menetluses oleva kohtuasja lahendamisel (vt eelkõige 15. detsembri 1993. aasta otsus kohtuasjas C-292/92: Hünermund jt, EKL 1993, lk I-6787, punkt 8, ning 27. novembri 2001. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-285/99 ja C-286/99: Lombardini ja Mantovani, EKL 2001, lk I-9233, punkt 27).
- 18 Neil asjaoludel tuleb esitatud küsimusi, mida tuleb uurida koos, mõista selliselt, et nendega tahetakse sisuliselt teada, kas direktiivi 92/57 artiklit 3 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid, mille kohaselt võib ehitustööplatsi puhul, kus teostatakse eratöid, mille jaoks ei tule taotleda ehitusluba, ning kus on rohkem kui üks tööettevõtja, esiteks teha erandi kliendi või tööde eest vastutava isiku kohustusest määrata nii projekti ettevalmistamise kui tööde teostamise ajaks koordinaator ning teiseks näevad ette selle koordinaatori kohustuse koostada ohutuse ja tervisekaitse kava vaid juhtudel, mil ehitustööplatsil, kus teostatakse eratöid, mille jaoks ei tule taotleda ehitusluba, tegutseb enam kui üks ettevõtja.

- 19 Esiteks tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on oma 25. juuli 2008. aasta otsuses kohtuasjas C-504/06: komisjon *vs.* Itaalia, juba direktiivi 92/57 artikli 3 kohta otsuse teinud.
- 20 Niisiis märkis Euroopa Kohus nimetatud kohtuotsuse punktis 29, et direktiivi 92/57 artikkel 3 jaguneb kolmeks nummerdatud lõikeks, mis sätestavad selgelt kolm eraldiseisvat õigusnormi, mis käsitlevad vastavalt koordinaatori määramist, ohutuse ja tervisekaitse kava ning eelteatamist teatava mastaabiga tööd. Nende kolme lõike eristamine tuleneb lisaks selle sama artikli 3 pealkirjast: „Koordinaatorite määramine. Ohutuse ja tervisekaitse kava. Eelteatamine”. Sellisest ülesehitusest lähtudes on koordinaatorite määramine ette nähtud üksnes selle artikli lõikes 1, samas kui sama artikli lõige 2 sisaldab ohutuse ja tervisekaitse kava käsitlevaid eeskirju.
- 21 Euroopa Kohus järeltas sellest kõnealuse kohtuotsuse komisjon *vs.* Itaalia punktis 30, et nimetatud direktiivi artikli 3 lõike 2 teises lõigus sisalduv erand saab viidata üksnes sellele vahetult eelnevale normile, milleks on norm, mis käsitleb ohutuse ja tervisekaitse kava koostamist.
- 22 Järelikult – nagu otsustas Euroopa Kohus eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Itaalia punktis 35 – ei luba direktiivi 92/57 artikli 3 lõige 1, mille sõnastus on selge ja täpne ning mis sätestab kõigi ehitustööplatside puhul, kus tegutseb enam kui üks ettevõtja, selgelt kohustuse määrata ohutuse ja tervishoiu küsimustega tegelev koordinaator, sellest kohustusest ühtegi erandit teha.
- 23 Seega tuleb ehitustööplatside puhul, kus tegutseb enam kui üks ettevõtja, alati määrata ohutuse ja tervishoiu küsimustega tegelev koordinaator, olenemata asjaolust, kas nende tööde teostamiseks on või ei ole vaja ehitusluba taotleda või sellest, kas ehitustööplats on või ei ole konkreetsete ohtudega seotud.

- 24 Mis puudutab ajahetke, millal tuleb määrata ohutuse ja tervishoiu küsimustega tegelev koordinaator, siis nähtub direktiivi 92/57 artiklitest 5 ja 6, et viimane tuleb määrata projekti ettevalmistamise käigus või igal juhul enne tööde teostamist.
- 25 Seega tuleb seoses esitatud küsimuste – selliselt, nagu need on käesoleva kohtuotsuse punktis 18 ümber sõnastatud – esimese osaga nentida, et direktiivi 92/57 artikli 3 lõige 1 nõuab ehitustööplatsi puhul, kus tegutseb enam kui üks ettevõtja, et projekti ettevalmistamise käigus või igal juhul enne tööde teostamist tuleb alati määrata ohutuse ja tervishoiu küsimustega tegelev koordinaator.
- 26 Mis puudutab ohutuse ja tervisekaitse kava, mida selliselt ümbersõnastatud esitatud küsimuste teine osa käsitleb, siis tuleb selle koostamise tingimused samadel põhjustel nagu need, mis on sätestatud käesoleva kohtuotsuse punktides 20 ja 21, määratleda ainult lähtudes direktiivi 92/57 artikli 3 lõikest 2.
- 27 Kuid vastupidi direktiivi 92/57 artikli 3 lõikele 1, mis ei luba teha ühtegi erandit, lubab nimetatud artikli lõike 2 teine lõik liikmesriikidel pärast juhtkonna ja töötajatega konsulteerimist teha erandeid sama lõike 2 esimeses lõigus sätestatud ohutuse ja tervisekaitse kava koostamise kohustusest, välja arvatud siis, kui tegu on tööga, millega kaasnevad nimetatud direktiivi II lisas loetletud konkreetsed ohud, või tööga, mille puhul on vaja sama artikli lõikes 3 sätestatud eelteatamist.
- 28 Järelikult, sellist kohustust koostada enne ehitustööplatsi kasutuselevõtmist ohutuse ja tervisekaitse kava, nagu see nähtub direktiivi 92/57 artikli 3 lõikest 2, tuleb mõista nii, et see kehtib kõigi ehitustööplatside puhul, mis on seotud selliste konkreetsete ohtudega, nagu on loetletud selle direktiivi II lisas või mille puhul on vaja

eelteatamist, kusjuures ehitustööplatsil tegutsevate ettevõtjate arv ei ole selles osas määrava tähendusega.

- 29 Niisiis on selle artikliga vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mille kohaselt piirdub projekti teostamise koordinaatori kohustus koostada ohutuse ja tervisekaitse kava üksnes juhuga, kui ehitustööplatsil, kus teostatakse eratöid, mille jaoks ei tule taotleda ehitusluba, tegutseb enam kui üks ettevõtja ning mis ei vasta selle kohustuse selliste konkreetsete ohtude kriteeriumile, nagu on osutatud direktiivi 92/57 II lisas.
- 30 Selleks et eelotsusetaotluse esitanud kohtule ammendav vastus anda, tuleb veel meenutada, et vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikale ei saa direktiivi kui sellisega panna isikule kohustusi ning direktiivi sätet ei saa kasutada isiku vastu (vt 12. detsembri 1996. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-74/95 ja C-129/95: X, EKL 1996, lk I-6609, punktid 23–25, ja 3. mai 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-387/02, C-391/02 ja C-403/02: Berlusconi jt, EKL 2005, lk I-3565, punktid 73 ja 74).
- 31 Eelnevast lähtudes tuleb esitatud küsimustele vastata, et direktiivi 92/57 artiklit 3 tuleb tõlgendada selliselt, et:
- nimetatud artikli lõikega 1 on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis lubavad teha ehitustööplatsi puhul, kus teostatakse eratöid, millele ei ole vaja ehitusluba taotleda, ning kus tegutseb enam kui üks ettevõtja, erandi kliendi või projektijuhi kohustusest määrata projekti ettevalmistamise käigus või igal juhul enne tööde teostamist ohutuse ja tervishoiu küsimustega tegelev koordinaator;

- sama artikli lõikega 2 on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mille kohaselt piir-
dub projekti teostamise koordinaatori kohustus koostada ohutuse ja tervisekaitse
kava üksnes juhuga, kui ehitustööplatsil, kus teostatakse eratöid, mille jaoks ei
tule taotleda ehitusluba, tegutseb enam kui üks ettevõtja ning mis ei vasta selle
kohustuse selliste konkreetsete ohtude kriteeriumile, nagu on osutatud nimeta-
tud direktiivi II lisas.

Kohtukulud

- ³² Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud
kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus.
Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulused, välja arvatud poolte kohtu-
kulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

**Nõukogu 24. juuni 1992. aasta direktiivi 92/57/EMÜ tööohutuse ja -tervishoiu
miinimumnõuete rakendamise kohta ajutistel või liikuvatel ehitustööplatsidel
(kaheksas üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses)
artiklit 3 tuleb tõlgendada selliselt, et:**

- **nimetatud artikli lõikega 1 on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis lu-
bavad teha ehitustööplatsi puhul, kus teostatakse eratöid, millele ei ole vaja
ehitusluba taotleda, ning kus tegutseb enam kui üks ettevõtja, erandi kliendi
või projektijahi kohustusest määrata projekti ettevalmistamise käigus või**

igal juhul enne tööde teostamist ohutuse ja tervishoiu küsimustega tegelev koordinaator;

- **sama artikli lõikega 2 on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mille kohaselt piirdub projekti teostamise koordinaatori kohustus koostada ohutuse ja tervisekaitse kava üksnes juhuga, kui ehitustööplatsil, kus teostatakse eratöid, mille jaoks ei tule taotleda ehitusluba, tegutseb enam kui üks ettevõtjat ning mis ei vasta selle kohustuse selliste konkreetsete ohtude kriteeriumile, nagu on osutatud nimetatud direktiivi II lisas.**

Allkirjad